

Ajuntament de Lleida

ACOMPANYA'M: joves migrants sols sense llar i gent gran: teixint vincles intergeneracionals

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA SOL·LICITADA PEL BANC DE BONES PRÀCTIQUES -
FUNDACIÓ CARLES PI I SUNYER:

1. Projecte, que inclou:
 - a. Contextualització
 - b. Objectius
 - c. Metodologia
 - d. Procés d'implementació
 - e. Recursos utilitzats
 - f. Avaluació
2. Premsa
3. Recull d'imatges

PROJECTE ACOMPANYA'M

Ajuntament de Lleida

1.-Contextualització

Acompanya'm és duu a terme per la **Regidoria de Persones Grans** i l'Àrea d'Inclusió Social de la **Regidoria d'Acció i Innovació Social**. Reben el suport de professionals de Qualia, que també estan vinculats al projecte més ampli de la Saleta de la Panera, que desenvolupa accions relacionades amb l'arrelament a la ciutat mitjançant la cultura, el lleure, l'esport, etc. i que s'adrecen a persones sense llar. Amb un treball individualitzat, es busca que les persones sense llar sentin que pertanyen a una comunitat i millorar el seu benestar des d'una perspectiva integral.

Aquestes actuacions parteixen d'un model d'atenció centrada en la persona i incorporen una mirada socioeducativa que entén el lleure, la cultura i els espais relacionals com a elements clau en els processos d'inclusió social. En aquest sentit, no només es treballa la cobertura de necessitats bàsiques, sinó també la reconstrucció de vincles, identitats i trajectòries vitals.

En els darrers anys, s'ha detectat un augment significatiu de joves migrants sols en situació d'exclusió residencial, especialment en la franja d'edat de 18 a 25 anys. Es tracta de joves que, un cop assolida la majoria d'edat o després de sortir del sistema de protecció, es troben en situacions de gran vulnerabilitat: manca de xarxa familiar i social, dificultats administratives (especialment en l'accés a la documentació), precarietat habitacional i limitacions d'accés al mercat laboral i formatiu.

Aquesta realitat es combina amb una altra problemàtica social rellevant: l'aïllament i la solitud no desitjada de les persones grans, especialment en contextos institucionals com els centres de dia. La societat actual, marcada per processos d'individualització i fragmentació comunitària, ha anat debilitant els espais de relació intergeneracional, reduint les oportunitats de transmissió de coneixement, suport mutu i reconeixement social.

Davant d'aquest doble escenari de vulnerabilitat —joventut migrada sense xarxa i envelliment amb risc d'aïllament—, el projecte aposta per una estratègia comunitària innovadora basada en la intergeneracionalitat com a eina d'inclusió social.

Ajuntament de Lleida

El projecte es desenvolupa en el marc del programa Empodera't – La Saleta de la Panera, amb el suport tècnic de l'entitat Qualia, que promou accions d'arrelament comunitari a través de la cultura, el lleure i la participació activa. En aquest context, ACOMPANYA'M es configura com un espai de trobada estable entre joves migrants i persones grans del centre de dia de Santa Clara.

La proposta parteix de la idea que el vincle és un factor protector clau:

- Per als joves, representa una oportunitat de generar referents positius, millorar competències lingüístiques i socials, i construir sentiment de pertinença.
- Per a les persones grans, ofereix un espai de reconeixement, utilitat social i estimulació cognitiva i emocional.

Alhora, el projecte contribueix a trencar estereotips i prejudicis associats tant a la joventut migrada com a la vellesa, promovent una mirada basada en el respecte, la reciprocitat i la riquesa de la diversitat.

En definitiva, ACOMPANYA'M respon a la necessitat de generar respostes comunitàries davant situacions d'exclusió social, incorporant la dimensió relacional com a eix central de la intervenció i posant en valor el potencial transformador dels vincles intergeneracionals.

2.-Objectius

Objectius generals

1. Fomentar la integració social i cultural dels joves migrants no acompanyats.
2. Crear espais de trobada intergeneracional que afavoreixin l'intercanvi d'experiències i coneixements.
3. Promoure l'aprenentatge mutu: Facilitar un entorn on tots dos grups puguin aprendre els uns dels altres, valorant les experiències i coneixements que cadascú aporta.
4. Estimular el voluntariat: Fomentar la participació activa dels joves en activitats de voluntariat que beneficiïn la comunitat, promovent així el seu compromís social.

Ajuntament de Lleida

5. Fomentar el respecte per la Diversitat: Promoure una cultura de respecte i valoració per la diversitat cultural i generar consciència sobre la riquesa que aporta cada grup.
6. Desenvolupar projectes conjunts: Impulsar la creació de projectes comunitaris que involucren tots dos grups, fomentant el treball col·laboratiu i el sentit de pertinença.
7. Trencar amb els prejudicis i estereotips relacionats amb els joves migrants i la vellesa.

Objectius específics

Per als joves migrants:

1. Millorar les habilitats de comunicació en l'idioma local.
2. Desenvolupar competències socials
3. Realitzar aportació social (valor) a la comunitat d'acollida.
4. Fomentar-ne l'autoestima i el sentit de pertinença.

Per a la gent gran:

1. Mantenir les capacitats cognitives i físiques a través d'activitats compartides.
2. Transmetre coneixements i experiències a les noves generacions.
3. Desenvolupar una actitud positiva envers la diversitat cultural.

Per a ambdós grups:

1. Promoure la comprensió i el respecte mutu entre generacions i cultures.
2. Desenvolupar habilitats d'empatia i d'escolta activa.
3. Fomentar el treball en equip i la cooperació intergeneracional.
4. Crear enllaços afectius significatius entre els participants.

3.-Àmbits de treball

- 3.1. Psicosocial: empoderament, autoestima
- 3.2. Relacional, lúdic i comunitari

Ajuntament de Lleida

3.-Metodologia

La metodologia del projecte es fonamenta en un enfocament **socioeducatiu, comunitari i relacional**, basat en el model d'**atenció centrada en la persona**, que posa al centre les necessitats, ritmes, interessos i potencialitats de cada participant.

1. Atenció centrada en la persona i mirada individualitzada

La intervenció parteix d'una anàlisi prèvia de cada jove i de cada persona gran, identificant les seves dificultats, forteses, interessos, motivacions i possibles afinitats. Aquesta valoració permet establir parelles intergeneracionals amb major probabilitat d'èxit vincular i afavoreix processos d'interacció.

2. Generació de vincles significatius a través de la relació

El projecte es basa en la creació de vincles estables entre joves i persones grans mitjançant la interacció continuada. A cada jove se li assigna una persona gran de referència, amb qui comparteix activitats regulars, principalment jocs de taula, que actuen com a eina medidora per facilitar la comunicació, la confiança i l'escolta activa.

3. Metodologia experiencial i participativa

Les activitats es plantegen des d'una perspectiva vivencial, prioritzant l'aprenentatge a través de l'experiència directa, la participació activa i la interacció espontània. Es promou un espai flexible on els participants poden expressar-se, prendre iniciativa i construir relacions de manera natural.

4. Acompanyament socioeducatiu professional

Una educadora social de l'Àrea d'Inclusió actua com a referent del projecte, garantint el seguiment dels participants i la qualitat de la intervenció. Aquesta figura es coordina de manera continuada amb el/la responsable del centre de dia per adaptar i avaluar les activitats, assegurant la coherència del projecte i l'adequació a les necessitats detectades.

5. Espai segur i facilitador de relacions

Es crea un entorn acollidor, respectuós i estructurat que afavoreix la confiança i la participació. Es tenen en compte aspectes com el ritme de cada participant, les possibles barreres idiomàtiques o culturals i les necessitats específiques de la gent gran.

Ajuntament de Lleida

6. Progressivitat i consolidació del grup

A mig termini, es preveu l'evolució del projecte cap a un espai intergeneracional més consolidat, on les relacions establertes permetin ampliar el tipus d'activitats (culturals, comunitàries, creatives o de voluntariat), reforçant el sentiment de pertinença i la cohesió grupal.

7. Enfocament intercultural i de trencament de prejudicis

La metodologia incorpora una perspectiva intercultural que promou el reconeixement i la valoració de la diversitat, fomentant el diàleg, la comprensió mútua i la superació d'estereotips tant en relació amb la joventut migrada com amb la vellesa.

4.-Temporalitat

-De desembre de 2024 a juny de 2026.

5.- Horari

-2n dimecres de cada mes de 16 a 18h.

6.-Participants

10 joves en situació d'exclusió social usuaris dels serveis de l'àrea d'inclusió social i 10 persones grans assistents al centre de dia de Santa Clara.

7.- Recursos

7.1. Recursos humans

El projecte compta amb un equip professional reduït però altament especialitzat, que garanteix una intervenció de qualitat basada en l'acompanyament socioeducatiu i la coordinació interinstitucional:

- **1 educadora social de l'Àrea d'Inclusió**

Actua com a referent del projecte i responsable de la intervenció socioeducativa.

Les seves funcions principals inclouen:

- Detecció i selecció de participants.
- Valoració individual inicial (necessitats, interessos, competències i expectatives).
- Assignació de parelles intergeneracionals.
- Acompanyament durant les sessions i observació de les dinàmiques relacionals.

Ajuntament de Lleida

- Seguiment individual i grupal dels processos d'evolució.
- Coordinació amb el centre de dia i altres agents implicats.
- Avaluació del projecte i sistematització de resultats.

- **1 monitora de l'entitat Qualia**

Dona suport en el desenvolupament de les activitats i en la dinamització del grup, contribuint a generar un clima participatiu i inclusiu. Les seves funcions inclouen:

- Suport en la preparació i execució de les sessions.
- Dinamització de les activitats lúdiques (especialment jocs de taula).
- Facilitació de la participació dels joves i de les persones grans.
- Observació de les interaccions i detecció de necessitats emergents.

A més, el projecte es beneficia de la col·laboració indirecta del personal del centre de dia, que facilita l'accés a les persones grans participants i aporta coneixement sobre les seves necessitats i característiques.

Recursos materials i espais

El projecte optimitza els recursos ja existents, fet que en garanteix la sostenibilitat:

- Espais del **centre de dia de Santa Clara**, adequats per al desenvolupament d'activitats grupals en un entorn segur i accessible.
- Materials lúdics, principalment **jocs de taula**, que actuen com a eina mediatra per facilitar la comunicació i la interacció.
- Recursos de suport a la comunicació (com traductors mòbils o suport professional) en cas de barreres idiomàtiques.

Recursos econòmics

El projecte no implica una despesa econòmica addicional significativa, ja que es basa en l'optimització de recursos humans i materials ja disponibles dins dels serveis municipals i entitats col·laboradores.

El cost es limita principalment al temps de dedicació dels professionals implicats, fet que el converteix en una iniciativa altament eficient i sostenible, amb un alt impacte social i un baix cost econòmic.

8.-Avaluació

L'avaluació del projecte ACOMPANYA'M s'ha plantejat de manera qualitativa, participativa i ajustada a la realitat d'intervenció, prioritzant la recollida d'evidències significatives per sobre d'un sistema extensiu d'indicadors difícilment aplicable en aquest context.

Ajuntament de Lleida

8.1. Enfocament d'avaluació

S'ha optat per una avaluació contínua i final, basada principalment en:

- L'observació directa durant les sessions.
- El seguiment de les professionals referents.
- La percepció dels participants (joves i persones grans).

Aquest enfocament ha permès valorar l'impacte real del projecte en les dinàmiques relacionals i en el benestar dels participants.

8.2. Eines d'avaluació utilitzades

- Observació sistemàtica per part de l'educadora social i la monitora durant les activitats.
- Reunions de coordinació amb el centre de dia per compartir evolució, dificultats i millores.
- Recollida de retorn informal dels participants (comentaris, actituds, continuïtat en l'assistència).
- Enquesta de satisfacció realitzada amb els joves.

8.3. Dimensions clau d'avaluació

1. Participació i implicació

- Assistència regular a les sessions.
- Grau d'interès i motivació durant les activitats.

2. Relació i vincle

- Creació de relacions estables entre joves i persones grans.
- Existència d'interaccions espontànies.

3. Comunicació i interacció

- Millora en la comunicació verbal i no verbal.
- Augment de la confiança per expressar-se.

4. Benestar i clima grupal

- Ambient positiu durant les sessions.
- Expressió de satisfacció per part dels/de les participants.

8.4. Resultats qualitatius observats

A partir de l'avaluació realitzada, es constata que:

- S'ha generat un espai de relació estable, segur i acollidor, amb una alta fidelització dels participants i una assistència sostinguda al llarg del projecte.

Ajuntament de Lleida

- S'han establert vincles significatius i de confiança entre joves i persones grans.
- Els joves han mostrat una millora en la seva participació, seguretat i confiança comunicativa, així com una major predisposició a interactuar i relacionar-se.
- Les persones grans han expressat alts nivells de satisfacció, motivació i sentiment d'utilitat, reforçant el seu rol actiu com a agents de transmissió de coneixement i experiència.
- S'ha observat una reducció clara de barreres culturals i generacionals, amb l'aparició d'actituds més obertes, respectuoses i empàtiques entre els participants.
- S'ha generat un clima grupal molt positiu, basat en el respecte, l'humor i la complicitat, que ha afavorit la participació espontània i el benestar emocional.
- El projecte ha contribuït a trencar estereotips previs, tant en relació amb la joventut migrada com amb les persones grans, promovent una mirada més humanitzada i propera.
- S'ha detectat un increment del sentiment de pertinença dels joves envers la comunitat, així com una major percepció de ser reconeguts i valorats.
- Les persones grans han mostrat una millora en l'estat d'ànim i en la implicació en les activitats, esperant amb interès les sessions intergeneracionals.
- Tant els joves com les persones grans han expressat la voluntat de donar continuïtat al projecte, valorant-lo com una experiència positiva i significativa.
- Els equips professionals implicats i el centre de dia han valorat molt positivament la iniciativa, destacant la seva utilitat, viabilitat i impacte relacional, i mostrant interès en consolidar-la com a línia de treball estable.

ACOMPANYA'M es consolida com una experiència d'alt impacte social que, amb una estructura senzilla i pocs recursos, ha estat capaç de generar vincles significatius, trencar barreres culturals i generacionals i reforçar el sentiment de pertinença comunitària, evidenciant el potencial transformador de la intergeneracionalitat com a eina d'inclusió social.

8.5. Aprenentatges

L'experiència desenvolupada ha permès identificar diversos elements clau per a la intervenció socioeducativa en contextos d'inclusió social:

Ajuntament de Lleida

- La importància de generar espais regulars i sostinguts en el temps, ja que la continuïtat ha estat un factor determinant en la consolidació de les relacions i en la implicació dels participants.
- El valor de la flexibilitat metodològica, adaptant les activitats als ritmes, capacitats i estats emocionals dels participants, especialment en contextos de vulnerabilitat.
- La necessitat de donar protagonisme als participants, afavorint que siguin agents actius en la construcció de les dinàmiques i no només receptors de l'activitat.
- El paper clau de l'acompanyament professional discret però present, capaç de facilitar les relacions sense intervenir de manera excessiva.
- La rellevància de crear entorns segurs i no jutjadors, que permetin l'expressió espontània i la construcció de confiança.
- La capacitat dels projectes comunitaris de generar impactes significatius amb estructures simples, sempre que hi hagi coherència, continuïtat i qualitat en la intervenció.
- La necessitat de treballar des d'una mirada no assistencialista, posant en valor les capacitats i aportacions de totes les persones participants.

6. Propostes de millora del projecte 2026-2027

1. Sistematitzar millor algunes observacions per facilitar la comparabilitat entre sessions i participants.
2. Mantenir el model d'avaluació simplificada, evitant sistemes massa complexos i prioritzant la qualitat de la informació recollida.
3. Reformular l'eina de valoració final (oral o escrita) per part dels participants per recollir de manera més estructurada la seva experiència.
4. Dedicar una sessió inicial més estructurada a presentació i coneixement mutu, per facilitar la creació de vincles des del principi.
5. Introduir progressivament noves activitats complementàries (manualitats, música, cuina, sortides comunitàries) aprofitant el vincle ja generat.
6. Potenciar espais de decisió compartida, on joves i persones grans puguin proposar activitats, reforçant el protagonisme dels participants.
7. Millorar la preparació de les parelles intergeneracionals, incorporant criteris més afinats (interessos, idioma, caràcter) a partir de l'experiència adquirida.

Ajuntament de Lleida

8. Preveure moments de tancament o retorn emocional de les sessions, per reforçar la consciència del vincle i el valor de l'experiència.
9. Explorar la possibilitat d'ampliar la freqüència de les sessions o generar espais informals de trobada, donada la bona acollida del projecte.
10. Incorporar petites accions de visibilització del projecte (fotografies, murals, retorn a la comunitat) per reforçar el reconeixement social dels participants.
11. Valorar la possibilitat de replicar el projecte en altres centres o col·lectius, donada la seva viabilitat i baix cost.

> Actualitat > Notícies > El projecte Acompanya'm millora la salu...

El projecte Acompanya'm millora la salut mental i emocional de persones sèniors amb la participació de joves migrants

La Regidoria d'Acció i Innovació Social té en marxa aquest projecte en què els joves visiten persones grans per socialitzar, crear vincles i passar una estona amb jocs de taula, que estimulen la concentració i la memòria

13 DE JULIOL DE 2025

L'Ajuntament de Lleida ha clos una nova edició del projecte Acompanya'm que permet millorar la salut mental i emocional de persones sèniors amb la participació de joves migrants sense referents familiars. En aquest projecte, un grup de deu joves han visitat durant el primer semestre de l'any persones grans del Centre de Dia Santa Clara per interactuar-hi i per estimular la concentració i la memòria de les persones usuàries del centre a través dels jocs de taula.

Acompanya'm és una proposta intergeneracional, intercultural i inclusiva que pretén, d'una banda, millorar les capacitats cognitives de les persones grans i, de l'altra, fomentar la integració social i cultural de joves migrants. En aquest espai de trobada, s'afavoreix l'intercanvi d'experiències i de coneixement en un procés d'aprenentatge mutu, ja que els uns i els altres comparteixen històries i vivències.

Els professionals referents han acompanyat les parelles en aquest projecte que trenca amb els prejudicis i els estereotips relacionats amb la vellesa i els joves migrants que no tenen referents adults en el seu procés migratori. Alhora, estimula el voluntariat i la participació activa dels joves en activitats que beneficien la comunitat. Un altre dels objectius és fomentar el respecte per la diversitat i prendre consciència de la riquesa que aporta cada grup.

La iniciativa vol donar continuïtat al projecte sènior "Jocs de Taula adreçats a la Gent Gran", amb el qual comparteix diversos objectius. Ambdós projectes reben el suport de l'equip educatiu de la Xarxa Municipal de Ludoteques que deixen en préstec jocs de taula al grup de joves que es desplacen al centre dia per interactuar amb les persones usuàries.

Acompanya'm és duu a terme per la **Regidoria de Persones Grans** i l'Àrea d'Inclusió Social de la **Regidoria d'Acció i Innovació Social**. Reben el suport de professionals de Qualia, que també estan vinculats al projecte més ampli de la Saleta de la Panera, que desenvolupa accions relacionades amb l'arrelament a la ciutat mitjançant la cultura, el lleure, l'esport, etc. i que s'adrecen a persones sense llar. Amb un treball individualitzat, es busca que les persones migrants se sentin que pertanyen a una comunitat i millorar el seu benestar des d'una perspectiva integral.

Ajuntament de Lleida

Ajuntament de Lleida

Ajuntament de Lleida

Ajuntament de Lleida

